

"Erfgoed en waterveiligheid trekken samen op in Well"

Dat Well beschermd moet worden tegen hoogwater, dat is duidelijk. Maar het is daarbij wel belangrijk dat de maatregelen passen in het landschap en bij de rijke geschiedenis van Well. Daarom zijn bij het uitwerken van de dijkversterkingsplannen verschillende experts op het gebied van cultureel erfgoed, geografie en archeologie betrokken. Zij vertellen hoe je de belangen van cultuurhistorie en waterveiligheid samen kunt brengen, om zo tot goede oplossingen te komen.

Het project rond dijkversterking en dijkverlegging in Well staat aan de start van de planuitwerkingsfase. Daarvoor zijn aanvullende onderzoeken nodig, met name op cultuurhistorisch en archeologisch gebied. Die onderzoeken vinden plaats bij Kasteel Well en bij de muur van de begraafplaats in oud Well. Het is belangrijk dat deze Rijksmonumenten beschermd blijven en dat er een oplossing komt die past bij het karakter van historisch Well. Waterschap Limburg schakelde experts in voor het cultuurhistorisch en archeologisch advies rond de dijkplannen.

Passen in het landschap

Elyze Storms-Smeets, historisch geograaf: "Natuurlijk staat waterveiligheid voorop. We willen allemaal dat de inwoners van Well droge voeten houden. Maar we kunnen niet zomaar ergens een muur neerzetten. Mensen wonen en werken in Well en het dorp heeft een lange geschiedenis. Het is belangrijk dat de plannen rond dijkversterking passen in het landschap en bij de cultuurhistorie van Well. Daarvoor moet je breder naar het gebied en het landschap kijken, en niet alleen naar de monumenten. Want als je ergens ingrijpt, heeft dat gevolgen op andere plekken."

We kunnen niet zomaar ergens een muur neerzetten."

Elyze Storms-Smeets

Historisch geograaf en senior-adviseur
erfgoed Gelders Genootschap en
bestuurslid Stichting Limburgse Kastelen

Geen blank canvas

Anneleen Van de Water, archeoloog: "Dat klopt. Het gebied rond Well is al duizenden jaren bewoond en al die tijd hebben bewoners een haatliefdeverhouding met de Maas: ze zorgt soms voor overlast, maar ze brengt vooral erg veel. Nu is besloten dat die wateroverlast voorkomen moet worden. Terecht, maar we moeten ons wel realiseren dat we niet kleuren op een blank canvas. We moeten goed nadenken waar we wat gaan schilderen, want een nieuwe dijk of dijkversterking past niet overal. We gaan iets toevoegen op een plek met een lange historie. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan."

We moeten ons realiseren dat we in Well niet kleuren op een blank canvas."

Anneleen Van de Water

Senior KNA-archeoloog
Het Archeologie Bureau

Het landschap begrijpen

“Cultureel erfgoed is een onlosmakelijk onderdeel van de leefomgeving”, zegt Ellen Vreenegoor, senior-adviseur cultureel erfgoed. “Het is belangrijk om te begrijpen hoe het landschap en die leefomgeving zijn ontstaan.

Daarom willen wij dat er eerst een goede analyse gemaakt wordt van Well en omgeving. Wat is er in de loop der tijd veranderd in het landschap? Hoe hebben het dorp en het gebied zich ontwikkeld? Met die kennis kun je goede afwegingen maken voor de dijkontwerpen en veranderingen aanbrengen op de juiste plekken. Je vindt zo misschien ook aanknopingspunten voor nieuwe oplossingen en kansen. Een goede analyse legt een sterke basis voor de toekomst. Tegelijkertijd kun je goed onderbouwen waarom je op welke plaats wat gaat doen. Daarmee ontstaat draagvlak. Het lijkt alsof zo’n onderzoek veel tijd kost, maar het voorkomt vertraging later in het project.”

Een goede analyse legt een sterke basis voor de toekomst.”

Ellen Vreenegoor

Senior-adviseur cultureel erfgoed en leefomgeving Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Verschillende belangen

Bij haar dijkprojecten zoekt Waterschap Limburg continu de balans tussen waterveiligheid, kosten, tijd en de belangen van betrokkenen zoals bewoners en Rijkswaterstaat. “Als waterschap hebben we te maken met strakke budgetten en hoge tijdsdruk”, zegt Jetske Vaas, omgevingsmanager voor Waterschap Limburg.

We zoeken steeds de balans tussen waterveiligheid, kosten, tijd en belangen van betrokkenen.”

Jetske Vaas

Omgevingsmanager Waterschap Limburg

“We moeten steeds afwegen wat nodig en haalbaar is om een succesvol project te realiseren. Als waterschap denken we dan direct aan waterstanden en winterbed. Wat betreft cultuurhistorie willen we graag breder kijken. Daarom maken onze erfgoedexperts nu een plan van aanpak voor een analyse, in nauw overleg met Ellen en Elyze. Zo wordt de lange historie van Well onderdeel van de oplossing voor waterveiligheid.”

Waardevolle toevoeging

De drie experts willen graag in een vroeg stadium bij dijkversterkingsplannen betrokken worden. “Als je vanaf het begin rekening houdt met cultureel erfgoed in relatie tot bodem, ondergrond en water, dan kom je tot een beter passend ontwerp”, zegt Ellen. “Dan ben je waarschijnlijk goedkoper uit en eerder klaar.” Anneleen: “Het zou mooi zijn als we bij alle bestuurslagen aan tafel komen te zitten, van waterschap tot provincie en gemeente. Als alle partijen cultuurhistorie als basiskennis meteen meenemen en het als waardevolle toevoeging gaan zien, dan realiseren we een project waar iedereen trots op kan zijn.” Elyze: “Inderdaad. We nodigen hen dan ook graag uit voor een gesprek, het liefst in het landschap.”

Meer weten over de dijkversterking in Well?
Zie waterschaplimburg.nl/dijkversterking-well

Onze Maas, onze veiligheid

Waterschap Limburg werkt onder dit motto, samen met het Rijk, provincie en gemeenten, aan sterke dijken in heel Limburg. Tegelijkertijd benutten we kansen om het Maasdal aantrekkelijker te maken. Elke plek verdient een oplossing die past bij zijn omgeving.

Dat betekent dat we goed luisteren naar die omgeving, maar ook dat we keuzes maken. Want met praten alleen worden onze dijken niet veiliger. Het is goed wonen, werken en ontspannen aan de Maas. En dat houden we graag zo.